

JAARVERSLAG 2025

REKENKAMER HET HOGELAND

Inhoud

I.	Inleiding	3
II.	Werkzaamheden in 2025	3
	Werkwijze rekenkamer	3
	Overleg rekenkamer	3
	Uitgevoerde en behandelde onderzoeken.....	3
	Dienstverlening.....	4
	Energiebesparingsplicht	4
III.	Bemensing	5
	Zittingstermijn externe leden.....	6
	Nevenfuncties externe leden	6
	Vereniging van Rekenkamers	6
IV.	Financieel overzicht.....	7

I. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2025 van de Rekenkamer Het Hogeland. De rekenkamer beoogt door het doen van onderzoek positief bij te dragen aan de kwaliteit van de discussie van de gemeenteraad. De onderzoeken zijn gericht op doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de gemeenten gevoerde beleid. Het accent ligt daarbij op het lerende aspect.

Dit jaarverslag beschrijft de werkwijze van de rekenkamer en geeft vervolgens een overzicht van de activiteiten in 2025. De rekenkamer heeft het jaarverslag vastgesteld in haar vergadering van 30 juni 2026.

II. Werkzaamheden in 2025

Werkwijze rekenkamer

De rekenkamer is ingesteld door de gemeenteraad en verricht haar werkzaamheden onafhankelijk ten behoeve van de gemeenteraad. De werkwijze van de rekenkamer is vastgelegd in een gemeentelijke verordening.

Op grond van de verordening is de rekenkamer bevoegd haar eigen werkwijze vast te leggen in een protocol en een reglement van orde op te stellen. De rekenkamer heeft beide vastgelegd in het document Reglement van Orde en Onderzoeksprotocol.

Overleg rekenkamer

De rekenkamer komt elke maand bijeen, wisselend fysiek of online.

Uitgevoerde en behandelde onderzoeken

In 2025 heeft de rekenkamer gewerkt aan meerdere onderzoeken. Een deel van deze onderzoeken is in het verslagjaar afgerond, terwijl andere onderzoeken in 2025 zijn uitgevoerd en in een later stadium zijn behandeld door de gemeenteraad. Daarnaast zijn in 2025 nieuwe onderzoeken gestart.

Een aantal onderzoeken is uitgevoerd in samenwerking met de Vereniging van Rekenkamers (VvR) in het kader van zogenoemde DoeMee-onderzoeken.

Onderstaand overzicht geeft de belangrijkste onderzoeken weer die in 2025 zijn uitgevoerd of afgerond.

Onderzoek	Uitvoerder	Start onderzoek	Oplevering	Presentatie raad
Dienstverlening	I&O Research / Ipsos	2023	mrt-25	19 nov-25
Energiebesparingsplicht	Ecorys (DoeMee 2024/VvR) Noordelijke Rekenkamer (aanvullend onderzoek)	2024	feb-25	2 jun-25
RES (Regionale Energiestrategie)	Noordelijke Rekenkamer	2024	dec-25	-
Effecten herindeling	Pro Facto	2023	jun-25	15 okt-25
Vastgoedbeleid	TwynstraGudde	2025	jul-25	19 nov-25
Onderbesteding	Radbout Universiteit (DoeMee 2025/VvR)	2025	feb-26	-
Ondermijning	ProFacto (RK Eemsdelta)	2025	feb-26	-

Dienstverlening

In opdracht van de Rekenkamer heeft I&O Research/Ipsos in 2023 onderzoek gedaan naar de gemeentelijke dienstverlening. Het onderzoek richt zich op de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers en op de mate waarin deze aansluit bij de verwachtingen van gebruikers.

In 2025 zijn de ambtelijke en bestuurlijke reacties ontvangen en is het onderzoek afgerond. Het rapport is op 19 november 2025 gepresenteerd tijdens een informatiebijeenkomst raad.

Energiebesparingsplicht

De rekenkamer heeft in 2024 deelgenomen aan het landelijke DoeMee-onderzoek naar de uitvoering van de energiebesparingsplicht. Dit onderzoek is uitgevoerd door Ecorys in opdracht van de Vereniging van Rekenkamers (VvR). De Noordelijke Rekenkamer heeft vervolgens onderzoek gedaan naar toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht. Dit is een aanvulling op het landelijke onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers.

Het onderzoek richt zich op de vraag in hoeverre gemeenten effectief uitvoering geven aan de wettelijke energiebesparingsplicht voor bedrijven en instellingen. Daarbij is gekeken naar toezicht, handhaving en ondersteuning van bedrijven bij energiebesparende maatregelen.

Het onderzoek is in februari 2025 afgerond en op 2 juni 2025 gepresenteerd.

RES (Regionale Energiestrategie)

In 2024 heeft de Noordelijke Rekenkamer (NRK) namens Rekenkamer Het Hogeland onderzoek gedaan naar de Regionale Energiestrategieën (RES). Het onderzoek richt zich op de rol van gemeenten binnen de regionale energiesamenwerking en op de positie van de gemeenteraad bij het stellen van kaders en het uitoefenen van controle.

Eind december 2025 is het onderzoek afgerond en aangeboden voor bestuurlijk wederhoor. De verwachting is dat de Noordelijke Rekenkamer hun provinciale rapporten op 16 februari 2026 door middel van een brief aan Provinciale Staten presenteert. Daarmee zijn deze rapporten openbaar. Daar zal een tekst instaan over elke deelnemende gemeente en een conclusie op hoofdlijnen over alle deelnemende gemeenten. In de brief aan de Staten zal ook worden aangegeven dat de gemeentelijke rapporten door de gemeentelijke rekenkamers openbaar gemaakt worden en dat dat op een ander moment kan zijn.

Effecten herindeling

In opdracht van de Rekenkamer heeft Pro Facto onderzoek gedaan naar de effecten van de gemeentelijke herindeling. Het onderzoek richt zich op de vraag in hoeverre de doelstellingen van de herindeling zijn gerealiseerd en welke effecten zichtbaar zijn in de bestuurlijke en organisatorische praktijk van de gemeente. In juni 2025 is het rapport

opgeleverd. Het eindrapport is op 15 oktober 2025 gepresenteerd tijdens een informatiebijeenkomst voor de gemeente-raad.

Vastgoedbeleid

In opdracht van de Rekenkamer heeft TwynstraGudde onderzoek gedaan naar het gemeentelijk vastgoedbeleid.

Het onderzoek richt zich op de vraag hoe het vastgoedbeleid is vormgegeven en in hoeverre de gemeenteraad voldoende inzicht en sturingsmogelijkheden heeft bij het beheer van het gemeentelijk vastgoed.

Het onderzoek is in 2025 uitgevoerd en afgerond. Het rapport is op 19 november 2025 gepresenteerd tijdens een informatiebijeenkomst raad.

Onderbesteding

De rekenkamer neemt deel aan een landelijk DoeMee-onderzoek 2025 naar onderbesteding.

De Vereniging van Rekenkamers koos voor onderbesteding als onderwerp van het DoeMee onderzoek van 2025 om volksvertegenwoordigers te helpen de budgettaire knoppen te vinden waar zij aan kunnen draaien. Dit onderzoek maakt inzichtelijk waar in onze gemeente structureel geld overblijft wat je bij het begroten beter zou kunnen budgetteren.

De behandeling van het onderzoek wordt verwacht in februari 2026.

Ondermijning

In opdracht van de Rekenkamer van de gemeente Eemsdelta heeft Pro Facto onderzoek gedaan om meer inzicht te geven in de aard en omvang van ondermijnende criminaliteit in die gemeente en de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid van deze gemeente te beoordelen. Het onderzoek is het voor de gemeente Het Hogeland relevant vanwege het gedeelde belang in Groningen Seaports en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de veiligheid in deze havens.

Het onderzoek richt zich op de rol van gemeenten bij het signaleren en tegengaan van ondermijnende criminaliteit. De behandeling van het onderzoek wordt verwacht in februari 2026.

III. Bemensing

Per 18 september 2025 bestaat de rekenkamer uit de volgende personen:

- de heer L.T. (Bert) Schudde (voorzitter)
- de heer J.R. (Jan R.) Lunsing (vicevoorzitter)
- de heer J. (Jelto) Fokkens (lid)
- mevrouw M.J.R. (Marjolein) Zwerver (lid).

Het secretariaat is in handen van mevrouw A.J. (Agnes) Penninga-Huisman. Zij is daarnaast werkzaam op de griffie van gemeente Het Hogeland.

Zittingstermijn externe leden

Elk van de leden van de rekenkamer is in de raadsvergadering op 13 december 2023 benoemd als lid van de rekenkamer, met als ingangsdatum 1 januari 2024. Op grond van art. 81, lid 1 onder c van de Gemeentewet zijn de leden benoemd voor een periode van 6 jaar. De rekenkamer draagt zorg voor de continuïteit in de bezetting.

Nevenfuncties externe leden

De heer Schudde is naast zijn werkzaamheden voor de Rekenkamer Het Hogeland ook voorzitter van de Rekenkamer van de gemeente Eemsdelta, docent voor het leeronderzoek arbeidssociologie bij de faculteit Gedrags- en maatschappij wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen en lid van de medezeggenschapsraad van de Openbare Basisschool Abt Emo in Westeremden (t/m juni 2025).

De heer Lunsing is werkzaam als bestuurskundig onderzoeker voor gemeenten en andere overheden. Daarnaast is hij voorzitter van de Rekenkamer Midden-Drenthe en lid van het bestuur van de Vereniging van Rekenkamers. Hij is tevens auteur van De besluitenguillotine, (2007), Het Verzet Van Haren (2022) en Het Kleine Verschil Dat Alles Verandert (2024) en lid van de redactie van Beleidsonderzoekonline.nl.

De heer Fokkens (1957) is gepensioneerd. In zijn werkzame leven heeft hij in verschillende rollen bijna 35 jaar voor de gemeente Groningen gewerkt. Als laatste in de rol van contractmanager, daarvoor ook als financieel adviseur en als adviseur ICT. Als vrijwilliger heeft hij bestuursfuncties uitgevoerd bij scouting en loopgroep Astrea. Meestal in de rol van penningmeester. In maart 2025 is hij lid geworden van het bestuur van Het Floreshuis. Per 1 december 2025 heeft hij de rol van penningmeester op zich genomen.

Mevrouw Zwerver heeft een achtergrond in marketing en bedrijfskunde. Ze is sinds 1 mei 2024 werkzaam als hoofd Bedrijfsbureau van de Vastgoedorganisatie van de Rijksuniversiteit Groningen en daarvoor is ze 23 jaar in dienst geweest in diverse functies bij Groningen Seaports en de Port of Harlingen. In 1987 is ze haar carrière gestart bij de Rabobank in Noord-Groningen. Ze is ook lid van de Rekenkamer gemeente Midden-Groningen, en als vrijwilliger betrokken bij Vereniging Dorpsbelangen Oldenzijl waar ze bestuursondersteuner is.

Vereniging van Rekenkamers

De Rekenkamer Het Hogeland is lid van de Vereniging van Rekenkamers.

IV. Financieel overzicht

De vergoeding van de leden is vastgelegd in de verordening. Deze bestaat uit een vast deel voor het uitvoeren van het onderzoek en voor de bezoldiging van de externe leden en uit een variabel deel t.b.v. de vergoeding van de reiskosten. De Rekenkamer heeft geen reserves.

Het budget van de rekenkamer bestaat uit twee delen. Enerzijds is er een budget voor het uitvoeren van onderzoeken. Anderzijds is er budget voor de vergoeding van de leden van de rekenkamer inclusief reiskosten. De Rekenkamer Het Hogeland heeft geen reserves.

Hieronder het financieel overzicht van 2025. De structurele onderzoekskosten zijn royaal opgemaakt. Ook de vergoeding van de leden is conform begroting uitgegeven. Er is nog een flink bedrag overgebleven van het incidentele onderzoeksbudget. Voorgesteld is aan de raad om een bedrag van 52.000 euro mee te nemen naar het budget voor 2026.

Onderwerpen	Begroting		Gemaakte	Restant
	structureel	incidenteel	kosten	
Advies en Onderzoek	€ 41.500	€ 56.000	€ 45.231	€ 52.269
Vergoeding leden	€ 18.000	€ 2.000	€ 19.631	€ 369
Totaal	€ 59.500	€ 58.000	€ 64.862	€ 52.638